

9282
1777/4
SVPER
DECIS. SAX. EL. XIX.

D. A. 1746.

DISSERTATIO

QVAM

ILLVSTRIS ICTORVM ORDINIS

CONSENSV

PRAESIDE

D. HENRICO GODOFREDO
BAVERO

SERENISS. SAX. ELECT. A CONSILL.
PROVOCATT. RELL.

D. IX. IANVAR. A. C. MDCCLXXVII.

IN AVDITOR. ICTOR.

TVEBITVR

IOANNES AVGVSTVS GVILIELMVS
LEHMANN

GOEDA - MISN.

LIPSAE

EX OFFICINA LANGENHEMIA.

Q. D. B. V.

§. I.

obilium atque immobilium rerum venditionem, auctore, vel consentiente iudice publice factam obtentu laesionis enormis rescindi vetat in proposita decisione Serenissimus Saxoniae Electoralis Lator. Quae vii per se clara sunt et perspicua, neque commentatione vlla, neque illustratione verbosa indigere videntur. Idque in se quidem verum est. Quodsi si tamen, vt est, rem consideramus, quaeque moueri lites possunt nostrae legi affines, omnes largientur, his recte iudicandis imparem esse, qui non totam rem a principio petierit.

§. II.

Beneficium rescissionis ob laesionem infra iusti pretii dimidium vel vltra duplum, cuius indolem nuper in commentatione ad praecedentem decisionem exposui, soli venditori Imperatorum DIOCLET. ET MAXIM. constitutio tribuit. Quaedam pactorum fidei quodammodo detrahit, coarctanda potius videri poterat, quam amplianda. Verum ob amicam eius cognationem cum aequitate, quae aegre fert, al-
* 2
terum

terum cum alterius detrimento locupletiolem fieri, et circumventionibus modum statuere suadet, potissimum interpretatione prudentum, ac dein quoque Principum placitis effectum est, vt exceptio regulae naturam assumferit, vi cuius, in quibuscunque negotiis, quod alio loco probaui, damnum tempore contractus certum, idemque abnorme potest monstrari, legis beneficium obtinet. Adeo, vt vel transactiones eius auxilio impugnare contra iuris Romani rationem sinat Const. XXXIV. Part. II.

§. III.

Quae quum ita sint, non dubito assentiri MENCKENIO, qui ad *Pandectt. L. XVIII. Tit. V. §. 7. argum. l. 7. C. d. Sentent. et Interloc. v. s.*, existimat, non obstare l. 2dae remedio factam a Iudice venditionis confirmationem. Aut nihil ad alienationis substantiam attinet confirmatio iudicis, solumque involuit necessariam Germanorum iure in transferendo dominio investituram, tum contrahentium iuri, quale ex contractu ipso promanat, quem titulum vocant, vel addere quicquam vel detrudere eo minus valet, quo minus agitur super iure disputatio, vt potius ab utroque, venditore pariter, quod exemplo fit, atque emtore imploratus hunc investiat. Aut praesente et consentiente iudice rerum suscipiunt alienationes, quod in hereditatum diuisione fit saepius, idque, quum fit plane superfluum, iustitiae quidem praesumptionem aliquam infert, caeterum vero rem aeque minus mutat.

§. IV.

Aut requiritur tandem iudicis consensus ad venditionis validitatem, quod de minorum pupillorumque fundis scimus omnes. Quarum personarum quia vtilitati omni ex parte ius civile cauet, iustumque pretium in rebus earum omnibus vendendis praesertim exigit, quis facile ratam

tam habeat venditionem, quae tanto vitio laboret. Ut potius in hoc exemplo venditio ipso iure sit irrita, nec opus ullo rescissionis remedio. Caeterum Decisio nostra, non in sola iudicis auctoritate vel consensu acquiescit, sed publice factam simul ponit ex lege subhastationis auctionisue venditionem.

§. V.

Ponamus, iudicem tutoris precibus concessisse, fundumque pupilli, nulla venditionis necessitate probata, haetae subiecisse, et omnia subhastationis formalia lege praescripta obseruasse, nec tum tuebitur possessorem nostra Decisio. Ut potius alius tutor, in eius locum, qui venditionem impetrauerat, et cui proprium factum impugnare non licet, surrogatus, vel pupillus ipse maior factus, venditionem etiam publicam ob defectum necessitatis factam iure suo nullam dicat, modo intra quinquennium a maioris aetatis initio computandum actione utatur, *l. fin. C. si maior fact.* Supponit nimirum Serenissimus Ilator in proposita lege subhastationem legitimam, vti ad legitimam venditionem ipsa *l. 2. C. d. rest. vendit.* pertinet. Si quidem rescissionis beneficio in negotiis ipso iure nullis nequaquam opus est.

§. VI.

Quum vero tam late pateat, tantusque sit favor i. 2dae, vt vel transigentibus, licet paciscantur super re dubia, patrocinetur, forte rectius mireris, eam in publicis venditionibus legitime factis omnino exulare. Quo frequentiora, proh dolor, nostro tempore obueniunt exempla fundorum sub hasta vilissimo pretio comparatorum. Vel, quod rerum vendibilium amatores oblatum pretium superatum iri metuunt, vel, quod in loco publico, ob id, quod omnibus aditus pater, emere nolunt,

vel, quod aliam ob causam, nescio quam, id ipsis parum opportunum est. Quae quoniam quotidiana experientia edocti cernimus omnes, id simul efficere videntur, ad eruendum iustum pretium non omnino conducere publicam venditionem. Simulque, hoc principio assumpto, minus recte exemptionem a legis 2dae beneficio ei tribui, eo magis consequeretur, quo saepius, inuitis dominis, et ob id miseratione inprimis dignis, auctiones subhaftationesque decernuntur.

§. VII.

Salua res est. Iura non in singulas personas, sed generaliter constituuntur, nec potest tantum concedere Princeps peruerso genio ciuium, vt fidem publicam labefactari permittat. Sufficere debet, modum veri pretii eruendi iustiorum certiorumque subhaftatione vel auctione nullum esse, publicamque vtilitatem singulorum commodis praestantiorum. Quae quum ita sint, efficitur, constitutum hac ratione pretium commune existimari *l. 63. D. ad Leg. Falcid. l. 8. C. de Remiss. Pign.* huiusque emtionis praesidium fortissimum esse debere.

§. VIII.

Caeterum verba legis nostrae, auf Anordnung, oder mit Genehmigung des Richters, nisi me fallunt omnia, euincunt, Legislatorem non solum respexisse ad subhaftationes auctionesue contra debitores morosos et inuitos secundum legis normam factas, sed eandem dicere legem voluisse factae a domino in priuatis aedibus et per priuatum praekonem publicae venditioni. Puto, ad quam populo certiori per nouellas tabulasue publicas futuri negotii facto aditus, quaeque sic peracta fuerit, vt alter alterum emtor licitando superauerit. Haec enim certe ad sub-

subhaftationis auctionisque publicae naturam censeo pertinere.

§. IX.

Quoniam, quod supra §.2. monui, lex nostra exceptionem continet, neque sola venditio publica, neque subhaftatio vt ita dicam, vel auctio sola rescissionis beneficio venditorem exuit. Vtrumque potius, vt res publice subhaftatione, vel per auctionem vendita fuerit, requiritur. Quod natura exceptionum, ipsaque verba legis, vermittelst einer Subhaftation oder Auction öffentlich verkauft worden, abunde comprobant. Igitur ad licitationes priuatas, a coheredibus aliisue condominiumis institutas, etsi plus licitando se invicem superauerint, adeoque auctionis lege factae fuerint, produci Llatoris voluntas non patitur. Praesertim, quia non constat, annon extraneus admissus plurimum offerentem forte superauerit.

§. X.

Eandemque ob causam negotium nobis faceffit exemplum in §pho XLIX Ordinat. Proc. Recogn. propositum. Die videlicet subhaftationi destinato si vnus adfuit emere paratus, cum eoque, quoniam oblatum nemo superare pretium velit, iudex venditionem contrahat. Contra eiusmodi emtorem, quia publice quidem, verum non praeuia subhaftatione fundum acquisiuit, secundum principia modo stabilita audiendus erit prior dominus, si minus iusti pretii dimidio solutum esse queratur. Et quamuis forensibus hisce disputationibus obuiam ire Llator voluisse videatur, concessio debitori intra semestre et protimiseos, et pinguioris emtoris offerendi iure, hac tamen cautione debitorem, eiusue successorem vniuersalem prouocatione ad l. 2dam exutum vix puto. Siquidem Llator cit. loc. vt super aequabili pretio conueniat, simul

simul iubet, quod inter, et enormem laesionem, perpetuam esse pugnam nemo est qui ambigat. Certe, si quid video, *cit. §. 19. Ord. Pr. Rec.* ultra necessariam subhaftationem extendi non debet, adeoque non denegari l. 2dae beneficium, si voluntariae subhaftationis propositum eiusmodi venditio sequatur. Nisi pacto simul renunciatio facta, aliusue legitimae replicae praesidium emptorem teneatur.

§. XI.

Quam denique *MENKENIYS L. XVIII. Tit. V. §. 7.* exceptionem ob fraudem licitatoris probatam admittit, ob eamque querelam laesionis ultra dimidium priori domino contra emptorem tribuit, illi parum patrocinari puto. Cui videlicet, si dolum probauerit, ob quamcunque laesionem iudex succurrere debet.

Leipzig, Diss., 1777 A-0

ULB Halle

004 568 583

3

fb
sb:

17774

SVPER

AX. EL. XIX.

A. 1746.

ERTATIO

QVAM

ICTORVM ORDINIS

ONSENSV

AESIDE

CO GODOFREDO

AVERO

AX. ELECT. A CONSILL.

VOCATT. RELL.

AR. A. C. MDCCLXXVII.

ICTOR. ICTOR.

VEBITVR

GVSTVS GVILIELMVS

H MANN

MOEDA - MISN.

IP SIAE

NA LANGENHEMIA.

Inches
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
8

Blue
Cyan
Green
Yellow
Red
Magenta
White
3/Color
Black

Farbkarte #13

B.I.G.